

Marineministeren, og jeg kunde ogsaa have forlangt yderligere Bevilling paa næste Aars Finantslov, men jeg har ikke gjort det, jeg har netop villet indskrænke det saa meget som muligt. Hæren har imidlertid saa mange Institutioner som udstille, og jeg tør sige, at det, de udstille, er Noget, der baade vil gjøre Hærens forskellige Etablissementer og den danske Industri Væ, saa jeg vil nødig af den Grund sige til den ene eller anden Institution: Vi have ikke flere Penge til at udstille for. Jeg skal bestræbe mig for, saa vidt mulig, at holde mig til Summen, og jeg er overbevist om, at naar Udstillingen er færdig, og de Herrer faae den at se, ville de indrømme, at Hærens Udstilling er holdt paa en saa tarvelig Basis, som det vel er muligt, naar den dog skal være saaledes, at den kan bydes det store Publikum, som vil komme her til Sommer.

Jeg skal dernæst omtale Nr. 53, som angaar den nye Geværfabrik. Dette Punkt giver mig Anledning til en noget fyldigere Udtalelse, da jeg maa gaa tilbage til de Forhandlinger, der i Fjor fandt Sted herom. Der var da, som det vil erindres, fremsat en Lov om Hærens Forsyning med et nyt Repetergevær. Overveielserne i Udvalget ledede til, at man dels ønskede, at Fabrikationen kunde fremmes hurtigere, end det var forudsat i Regjeringens Forslag, dels ønskede Sikkerhed for, at dette skete ved den indenlandske Industri. Krigsministeriet blev derfor forespurgt om, hvad der kunde gøres for at faae en saadan hurtig Fabrikation herhjemme sat i Værk. Derved kom man ind paa den Tanke at lade den gamle Geværfabrik blive, indtil Bygningen af den nye Geværfabrik var færdig, og at fremsthynde Bygningen af denne. Det vil tillige erindres, at der paa Finantslovsforslaget i Fjor var en Post om en Bevilling til Løihusetablissemmentets Flytning paa 343,000 Kr., som det var paatænkt at anvende til Opførelsen af en Bygning ved Rigturven paa den Grund, hvor det nye Løihusetablissemmentet skulde flyttes hen, og hvor altsaa ogsaa den nye Geværfabrik skulde ligge. Som Bilag til denne Post var der meddelt Finantsudvalget de Overslag, der i sin Tid vare gjorte af Ingenieurkorpset med Hensyn til Løihusetablissemmentets Flytning. Da Christiansborg Slot brændte i Oktbr. 1884, blev det strax klart for Regjeringen, at der kunde være Tale om muligvis at opføre en ny Rigsdagsbygning paa denne Plads paa Slotsholmen, og da det ogsaa af andre Grunde kunde være ønskeligt at fjerne Løihuset og de andre Værksteder, blev Ingenieurkorpset beordret til at tage under Overveielse, hvad en Flytning vilde koste. Ordren

gik simpelt hen ud paa en ny Bygning til Geværfabriken og de andre Værksteder uden nogen Udvidelse, og Resultatet blev, at for Geværfabrikens Vedkommende vilde der udfordres en Sum af 415,000 Kr. Imidlertid blev der, som bekjendt, ingen Ting ud af Sagen den Gang, og derfor bleve disse Overslag Gjenstand for fornøjede Overveielser. Under disse gjorde Artilleriet meget stærkt gjældende, at det vilde være overordentlig uheldigt at foretage Flytningen af disse Etablissementer paa en saa snæver Basis, at enhver fremtidig Udvidelse var umulig, idet der i lang Tid havde været Trang til en Udvidelse af disse Værksteder. Det kan jo saaledes erindres, hvorledes der i flere Aar i Træk var Fordringer paa Finantsloven om en Smedie til Artilleriværkstederne, Noget, som senere er faldet bort paa Grund af, at man stadig ventede denne nye Bygning. Paa Grund af disse Fordringer fra Artilleriets Side bleve Undersøgelserne om Geværfabriken og de andre Værksteder henviste til den saatalte Værkstedskommission, der har arbejdet i flere Aar for at overveie, paa hvilken Maade man fornuftigst kunde etablere nye Artilleriværksteder, altsaa nu Geværfabriken inklusive, naar disse Fordringer komne til. Det Standpunkt stod man paa, da Sagen kom for i Fjor. Værkstedskommissionen var ikke færdig med sine nye Overslag, og de gamle Overslag bleve da oversendte til Finantsudvalget. Jeg blev da adspurgt af Finantsudvalget, hvad der kunde gøres for at fremme Geværfabrikationen, og da man ønskede Overslag over, hvad en Geværfabrik kunde koste, saa blev det overdraget Ingenieurkapitan Hedemann at fremkomme med et saadant Overslag — selvfølgelig ganske summarisk, da det skulde staves til Veie i Løbet af nogle faa Dage. Dette Overslag lød paa 520,000 Kr. Nu kom imidlertid Lovforslaget frem ved 2den Behandling, og da var der stillet op fra det ærede Udvalg en Sum af 415,000 Kr., en Sum jeg ikke kan tænke mig fremkommen paa anden Maade, end at man har taget den Sum, der var i det tidligere Lovforslag. Det blev ikke ophjst, hvad man vilde have slaaet af paa i Overslaget paa de 520,000 Kr. Der blev end ikke givet mig den mindste Anvisning i saa Henseende, jeg blev kun opfordret til at udtale mig om Præstationsvednen, og jeg udtalte da, at i Løbet af 2 Aar eller derved vilde man, naar man havde begge disse Fabriker, den gamle i Forbindelse med den nye, naar denne sidste blev færdig, kunne præstere ca. 80 Stykker om Dagen. Jeg havde altsaa udtalt mig om, hvor Meget Fabrikerne skulde